

Oponentský posudek na magisterskou práci Kateřiny Ondřejkové "Výuka náboženství na ZŠ a SŠ. Postoj veřejnosti k tomuto problému."

- Magisterské práce má 74 stran, 23 stran tvoří teoretická část, zbytek část praktická.
- Autorka již v úvodu prokázala zodpovědný přístup ke zvolenému - vysoce aktuálnímu - tématu. V teoretické části charakterizuje způsob výchovy a vzdělávání, jak je zaznamenán v biblických textech Starého a Nového zákona. Zvláštní pozornost věnuje křesťanské výchově a vzdělávání v celých dějinách.
- Centrem jejího zájmu je ovšem způsob výuky náboženství na školách v 19. a 20. století, s úkoly století jednadvacátého.

Podrobně se věnuje požadavkům na osobnost učitele náboženství. Uvádí rozdílnosti koncepce státních a církevních škol, zmiňuje i právní legislativu v této oblasti. Pro přehled připojuje rejstřík církevních škol a seznam registrovaných církví.

- Situaci vidí realisticky a je si vědoma dluhu, který mají církve a školství vůči mladé generaci a snaží se najít způsoby zlepšení mezilidských vztahů.
- Praktickou část věnuje průzkumu postoje pedagogů, rodičů a žáků k výuce náboženství na základních a středních školách.
- Z průzkumu vyplynulo, že veřejnost nevnímá výuku náboženství jako nutnou. Pedagogové by místo výuky náboženství dali přednost základům etiky a světovým náboženstvím. Rodiče sice uznávají volitelnost předmětu náboženská výchova, ale pro své děti upřednostňují výuku cizích jazyků a práci s technikou. U některých se setkala s názorem, že školu chápou jako nepřítel, místo, "kam je lepší nechodit". U žáků převažoval názor na výuku náboženství shodný s názorem rodičů a učitelů. Potvrdilo se, že zájem o hodnoty materiální převažuje nad duchovními.
- Chvályhodné je, že v analýze výsledků výzkumu diplomantka dokázala využít svého vzdělání, pedagogických zkušeností jako současné učitelka na základní škole a kontaktů s veřejností. Došla k tomuto závěru:

Výuka náboženství je možná a vhodná pro všechny věkové a sociální skupiny, důležitá je návaznost spolupráce s rodiči, je třeba využívat propracovanou metodiku a dostupná media.

Předkladatelka magisterské práce je přesvědčena o tom, že náboženská výuka na školách by měla vést k využívání poznatků o Ježíši Kristu a uvádět žáky do duchovního rozměru života. Souhlasí s tím, že by se měla stát součástí všeobecného vzdělání a spolupodílet se s ostatními vyučovacími předměty na formování osobnosti žáků.

- K obsahu práce nemám kritických připomínek, pouze malou poznámku k uváděnému textu dotazníků pro dospělé na str. 60, 65 a 67, kde se vyskytuje hrubá pravopisná chyba typu "kdyby jste, aby jste". Tato skutečnost by mohla negativně ovlivnit postoj respondentů jak k zadavateli, tak k celé dotazníkové akci. Tento detail, třebaže pro praxi důležitý, však nesnižuje kvalitu mgr. práce.
- Po obsahové a formální stránce splňuje práce K. Ondřejkové předepsané požadavky a zaslouží patřičné uznání.

Proto doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: výborně.

PhDr. a ThDr. Blanka Strašíková

Praha, duben 2006.